

STATUS

for målsætninger om sagsbehandlingstider for
volds- og voldtægtssager ved domstolene

Indholdsfortegnelse

1. Sammenfatning og overordnet vurdering	2
2. Voldtægtssager	3
2.1 Baggrund for målsætningen	3
2.2 Status for målopfyldelsen i 1. halvår 2009	3
3. Voldssagerne	4
3.1 Baggrund for målsætningen	4
3.2 Status for målopfyldelsen i 1. halvår 2009	4
3.3 Den særlige voldsundersøgelse	6
3.3.1 Årsager til sagsbehandlingstid over 37 dage	6
3.3.2 Særlig fokus på retternes forhold	7
3.4 Landsretterne	7
Bilag: Sagsbehandlingstid ved byretterne i 1. halvår 2009 - særlige voldssager og voldtægtssager...	9

1. Sammenfatning og overordnet vurdering

Domstolsstyrelsen har udarbejdet statistik og analyseret målopfyldelse mv. for særlige voldssager og voldtægtssager.

De vigtigste resultater for voldtægtssagerne i 1. halvår 2009 er:

- 36 % af voldtægtssagerne blev afgjort inden for fristen på 37 dage mod 49 % i 2008 og 46 % i 2007.
- Retterne er i 21 % af sagerne – svarende til 10 ud af 47 sager – årsag til forsinkelsen. Til sammenligning var retterne i 2008 årsag til forsinkelserne i 11 % af sagerne – svarende til 8 ud af 75 sager.

De vigtigste resultater for de særlige voldssager i 1. halvår 2009 er:

- 44 % af de særlige voldssager blev afgjort inden for 37 dage mod 51 % i 2008, dette er sket, selvom byretterne har afsluttet ca. 10 % færre særlige voldssager sammenlignet med 2008.
- Retten er eneårsag til forsinkelserne i 17 % af sagerne og medvirkende årsag i 7 % af alle sager. Dette skal sammenlignes med, at retten i 2008 var eneårsag i 8 % af sagerne og medvirkende årsag i 3 % af sagerne.
- I 86 % af de forsinkede sager skyldes forsinkelsen, at der ikke er en ledig plads i kalenderen. I 2008 var det tilsvarende tal 67 %.
- Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved byretterne for de særlige voldssager er steget fra 63 dage i både 2007 og 2008 til 72 dage i 1. halvår 2009.
- Udviklingen i sagsbehandlingstiden for voldssager ved landsretterne har været stabil

Målopfyldelsen for byretterne i voldssager og voldtægtssager i 1. halvår 2009 er således forringet i forhold til både 2008 og 2007. Dertil kommer at retterne i en større andel af sagerne er årsag til forsinkelserne både for så vidt angår de særlige voldssager og voldtægtssagerne.

Domstolene har oplevet en stor stigning i tilgangen af særligt konjunkturbetingede sager¹. Det er blevet modsvaret af at antallet af afsluttede sager og produktiviteten også har været stigende, men desværre ikke tilstrækkeligt til at undgå voksende sagsbunker.

Det store sagspres fra konjunkturbetingede sager, har betydet, at selv om retterne og styrelsen fortsat prioriterer og har fokus på volds- og voldtægtssagerne, afspejles det ikke i resultaterne, da der skal prioriteres mellem mange flere modtagne sager.

På finansloven for 2009 og med finanslovsaftalen for 2010 blev domstolene tildelt flere ressourcer med henblik på at afvikle sagspuklen og nedbringe sagsbehandlingstider. Det er vores vurdering, at merbevillingerne vil medføre, at flere af de særlige voldssager og voldtægtssager igen vil blive afgjort inden for 37-dages-fristen.

Som omtalt i tidligere afrapporteringer vil målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage i de særlige voldssager og voldtægtssagerne næppe kunne opfyldes fuldt ud. Der vil – bl.a. som følge af

¹ Fx tvangsauktioner, fogedsager og konkurssager.

(lovligt) forfald og vidners udeblivelse m.v. – altid være en del forsinkede sager, selv om der sker en hensigtsmæssig arbejdstilrettelæggelse. Endvidere sætter hensynet til retssikkerheden og overholdelsen af retsplejelovens regler en naturlig grænse for, hvor langt retten kan gå i bestræbelsen på at afkorte sagsbehandlingstiden i volds- og voldtægtssagerne.

På Domstolsstyrelsens opfordring er der nedsat en tværgående arbejdsgruppe med repræsentanter for domstolene, politiet, anklagemyndigheden, kriminalforsorgen, forsvarerne og Justitsministeriet i Justitsministeriets regi, der skal overveje behovet og mulighederne for en ændret udformning og/eller anvendelse af målsætninger for sagsbehandlingstiderne i visse straffesager.

2. Voldtægtssager

2.1 Baggrund for målsætningen

Justitsministeriet har på baggrund af en folketingsbeslutning fastsat en målsætning² om, at voldtægtssager skal behandles inden for 37 dage.

En voldtægtssag defineres i den forbindelse som:

- Sager om overtrædelse af straffelovens § 216 og forsøg herpå
- Sager om overtrædelse af straffelovens § 216, jf. § 224 (anden kønslig omgængelse end samleje), og forsøg herpå
- Sager om overtrædelse af § 216, jf. § 225 (kønslig omgængelse med en person af samme køn), og forsøg herpå

Alle sager, der ved modtagelsen registreres som en voldtægtssag, tæller med, uanset om sagen afgøres med en ubetinget dom, en betinget dom, eller der sker frifindelse mv. Kun sager, hvor sagens hovedforhold er tiltalen for overtrædelse af straffelovens § 216, indgår i opgørelserne.

2.2 Status for målopfyldelsen i 1. halvår 2009

Tallene for sagsbehandlingstiden i 1. halvår 2009 fremgår af tabel 1 neden for.

Der blev afgjort 47 sager om voldtægt i 1. halvår 2009. 17 af disse sager blev afgjort inden for 37-dages fristen. Det er en samlet målopfyldelse på 36 %. I 2008 var målopfyldelsen 49 % og i 2007 46 %. Der er således sket en væsentlig forringelse af målopfyldelsen i 1. halvår 2009 sammenlignet med både 2008 og 2007. Det skal dog bemærkes, at da der er tale om et lille antal sager, vil relativt små udsving i antallet af sager, der ikke afgøres indenfor 37 dage, give forholdsvis stor udsving i den procentuelle målopfyldelse. Eksempelvis ville målopfyldelsen i 1. halvår 2009 være 49 % - dvs. svare til målopfyldelsen i 2008 - hvis yderligere 6 voldtægtssager var blevet afgjort indenfor 37 dage.

² Folketinget vedtog den 4. juni 2004 folketingsbeslutning B82 om forbedring af voldtægtsorfes retsstilling før og under retssagen. I relation til sagsbehandlingstiden ved domstolene fremgår det, at "sagsbehandlingstiden for voldtægtssager skal nedbringes og på samme måde som for voldsofre være omfattet af en konkret målsætning for sagsbehandlingstiden".

Tabel 1. Sagsbehandlingstid for voldtægtssager ved byretterne 2007-2009(1)

Sager/procent	2007	2008	2009(1)
Afsluttede sager	83	75	47
- Indenfor 30 dage	30%	31%	15%
- Indenfor 37 dage	46%	49%	36%
- Indenfor 60 dage	76%	69%	53%
- Indenfor 180 dage	92%	91%	81%

Der kan være forskellige årsager til, at nogle sager må udsættes og at det som følge heraf ikke er muligt at overholde fristen. Der kan under rettens behandling af sagen blive behov for yderligere bevisførelse, herunder eksempelvis forelæggelse for Retslægerådet, og iværksættelse af (nye) undersøgelser, herunder person- og/eller mentalundersøgelse. Anklagemyndigheden forsøger dog så vidt muligt at have disse ting på plads, inden sagen sendes til retten.

Årsagen til fristoverskridelse kan også være, at forsvarer eller anklager ikke kan møde på det af retten foreslåede tidspunkt for behandling af sagen. Overskridelse kan også skyldes, at retten ikke har en ledig plads i kalenderen inden for 37 dage.

Styrelsen har foretaget en analyse af årsagerne til forsinkelserne for de 30 sager, der i 1. halvår 2009 *ikke* blev afgjort inden for 37 dage. I 10 sager er retten ene- eller medvirkende årsag til, at sagerne blev forsinket. Forsvarets forhold er ene- eller medvirkende årsag til, at 14 sager blev forsinket. Anklagemyndigheden er ene- eller medvirkende årsag til, at 6 sager blev forsinket. Udsættelse er medvirkende årsag i 5 tilfælde. Forkyndelse er medvirkende årsag til 2 forsinkelser. Lovligt forfald er eneårsag til 1 forsinkelse, og i et tilfælde er årsagen ikke angivet.

3. Voldssagerne

3.1 Baggrund for målsætningen

Justitsministeriet har på baggrund af en folketingsbeslutning fastsat en målsætning om, at særlige voldssager skal behandles inden for 37 dage.

En særlig voldssag defineres i den forbindelse som:

- Sager om overtrædelse af straffelovens §§ 244-246, hvor der er idømt ubetinget frihedsstraf uden at der heri indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen

3.2 Status for målopfyldelsen i 1. halvår 2009

Der har fra 2008 til 1. halvår 2009³ været et fald på 10 % i antallet af særlige voldssager ved byretterne, jf. tabel 2.

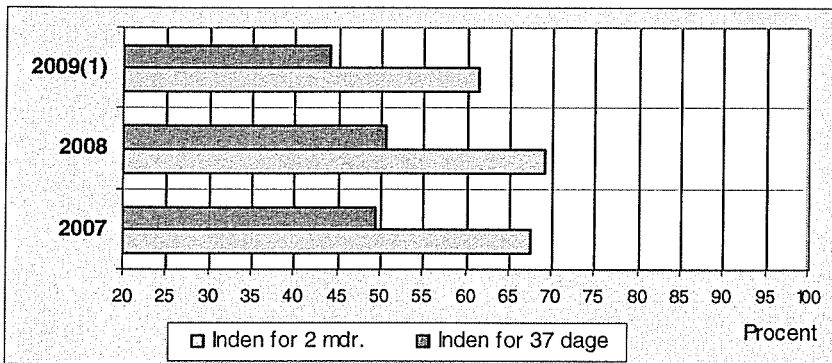
³ Omregnet til helårstal vil antallet af sager i 2009 være 1.606.

Tabel 2. Sagsbehandlingstid for særlige voldssager ved byretterne 2007-2009(1)

Sager/procent	2007	2008	2009(1)
Afsluttede sager	1.653	1.788	803
- Indenfor 30 dage	32 %	28 %	28 %
- Indenfor 37 dage	50 %	51 %	44 %
- Indenfor 60 dage	67 %	69 %	62 %
- Indenfor 180 dage	95 %	94 %	94 %

Som det fremgår af tabel 2 ovenfor, blev der afgjort 7 % færre sager inden for intervallerne ”Inden for 37 dage” og ”Inden for 60 dage” i 1. halvår 2009 sammenlignet med 2008.

Den seneste udvikling i målopfyldelsen er også illustreret grafisk i figur 1.

Figur 1. Sagsbehandlingstid for særlige voldssager ved byretterne 2007-2009(1)

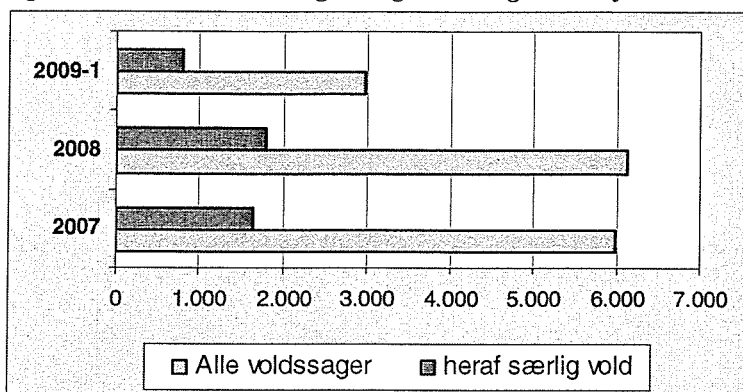
Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle særlige voldssager (sager afgjort såvel inden for som efter 37-dages fristen) i 1. halvår af 2009 er 72 dage. Tallet var tilsvarende 63 dage i 2008 og 2007.

I 1. halvår 2009 afgjorde byretterne i alt 2.964 voldssager. Til sammenligning var dette tal 3.112 i 1. halvår 2008. Der er således afgjort 5 % færre voldssager i 1. halvår 2009 sammenlignet med 1. halvår 2008.

Ca. 27 % af de afgjorte sager i 1. halvår 2009 – svarende til 803 sager – blev afgjort med ubetinget frihedsstraf efter straffelovens §§ 244-246, uden at der heri indgik andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen. Til sammenligning blev 29 % af voldssagerne i 2008 afgjort med ubetinget frihedsstraf efter straffelovens §§ 244-246, uden at der heri indgik andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen

Det er ikke kun de 803 særlige voldssager, som har fået særlig prioritet ved byretterne i 1. halvår 2009. Byretterne prioriterer som udgangspunkt alle sager efter straffelovens §§ 244-246, da det ved modtagelsen i sagens natur er uvist, om sagen vil føre til domfældelse, herunder om der vil blive idømt en ubetinget frihedsstraf. Det store flertal af sager, hvor der ikke idømmes en ubetinget frihedsstraf, er således også blevet behandlet som hastesager, men indgår ikke i opgørelsen af de særlige voldssager. Antallet af særlige voldssager i forhold til alle voldssager fremgår af figur 2 nedenfor.

Figur 2. Antallet af volds- og særlige voldssager ved byretterne 2007-2009(1)

3.3 Den særlige voldsundersøgelse

Den særlige voldsundersøgelse har til formål at kortlægge, hvad årsagerne er til, at en del af voldssagerne ikke overholder den fastsatte målsætning om sagsbehandlingstiden, idet retten som led i behandlingen af de enkelte sager skal angive, hvad årsagen er, hvis en særlig voldssag ikke afgøres inden for fristen.

3.3.1 Årsager til sagsbehandlingstid over 37 dage

I 1. halvår 2009 er der indberettet oplysninger om i alt 448 særlige voldssager, der ikke har kunnet afgøres inden for de 37 dage. I 43 % af sagerne var retten eneårsag eller medvirkende årsag til fristoverskridelsen.

I 2008 var retten eneårsag eller medvirkende årsag til fristoverskridelsen i 23 % af sagerne. I 2007 var byretterne eneårsag eller medvirkende årsag til fristoverskridelserne i 36 % af de sager, der ikke blev afgjort inden for 37 dage.

Der er således en del flere særlige voldssager i 1. halvår 2009, hvor retten er årsag til at forsinke sagerne.

Tallene for hvilke forhold, der har været eneårsag eller medvirkende årsag til at forsinke sagerne, fremgår af tabel 3. Den mest markante udvikling er, at retten er eneårsag til at forsinke sagerne i en større andel af sagerne i 1. halvår 2009 end i 2008. En anden markant udvikling er, at anklagemyndigheden i færre sager end i 2008 anføres som årsag til at forsinke de særlige voldssager.

I 86 % af de sager, hvor rettens forhold medvirker til at forsinke sagsbehandlingstiden, er årsagen, at det ikke er muligt at finde en ledig tid i rettens kalender inden for fristen. I de resterende sager skyldes forsinkelsen enten, at der ikke var ledige retssale (3 %) eller andre årsager (15 %) eller en kombination af disse grunde.

Tabel 3. Årsager til sagsbehandlingstid over 37 dage (procent)⁴

Procent	2007 Eneårsag	2007 Medvirk. årsag	2008 Eneårsag	2008 Medvirk. årsag	2009(1) Eneårsag	2009(1) Medvirk. Årsag
Retten	27 %	9 %	16 %	7 %	31 %	12 %
Anklagemyndighed	12 %	10 %	11 %	11 %	8 %	7 %
Forsvarer	13 %	14 %	21 %	17 %	21 %	11 %
Forkyndelse	2 %	5 %	3 %	6 %	3 %	3 %
Udeblivelse	3 %	6 %	2 %	6 %	2 %	5 %
Lovligt forfald	4 %	6 %	4 %	6 %	3 %	3 %
Udsættelse	9 %	13 %	11 %	13 %	6 %	11 %
Andre forhold	1,4 %	3 %	0,2 %	2 %	0,2 %	3 %
I alt	71 %	29 %	71 %	29 %	76 %	24 %

3.3.2 Særlig fokus på retternes forhold

Som nævnt under pkt. 3.2 har retterne i 1. halvår 2009 i alt registreret 803 særlige voldssager. I 17 % af disse sager - svarende til 140 sager – har retten været eneårsag til, at målsætningen om en sagsbehandlingstid på højst 37 dage ikke er blevet opfyldt. Retten har i 52 sager – svarende til 7 % af alle særlige voldssager – været medvirkende årsag til forsinkelsen.

Til sammenligning afgjorde retterne i 1. halvår 2008 902 sager. I den periode var retterne i 6 % - svarende til 58 sager – eneårsag til, at målsætningen om 37 dage ikke blev opfyldt. Retten har i 24 sager - svarende til 3 % af alle særlige voldssager – været medvirkende årsag til forsinkelsen.

Retten er således i en del flere sager årsag til at forsinke de særlige voldssager i 1. halvår 2009 sammenlignet med 1. halvår 2008.

En nærmere analyse af tallene viser, at 33 % af de sager, hvor retten har været eneårsag til en forsinkelse i 1. halvår 2009, er blevet afgjort inden for 50 dage. Overskridelserne for flertallet af de sager, der er forsinket som følge af rettens forhold, har således været betydelige, og situationen er værre end i 2008, hvor 49 % af de sager, hvor retten har været eneårsag til en forsinkelse, blev afgjort inden for 50 dage.

3.4 Landsretterne

For at få et fyldestgørende billede af domstolenes sagsbehandlingstider i voldssager har landsretterne siden 1. januar 1997 indberettet sagsbehandlingstider i ankesager om vold. Disse tal supplerer voldsundersøgelsen for byretterne. Tallene fremgår af tabel 4. Antallet af særlige voldssager behandlet ved landsretterne under et er faldet fra 2007 til 2008 og igen fra 2008 til 2009(1).

⁴ Det fremgår af tabellen for 2007 til 2009(1), i hvilket omfang den enkelte aktør/årsag procentvis er henholdsvis eneårsag og medvirkende årsag til forsinkelser. Medvirkende *i alt* er fundet residualt, således at alle forsinkede sager fratrukket alle de sager med kun én årsag til forsinkelsen giver det antal sager, hvor der er flere medvirkende årsager til at forsinke sagerne.

Ved landsretterne har der i 1. halvår 2009 været en stabil udvikling i sagsbehandlingstiden. Landsretterne har behandlet en lidt mindre andel af sagerne indenfor 2 måneder, men har til gengæld behandlet en lidt større andel af sagerne inden for 6 måneder. Alle sager er afsluttet indenfor et år i 1. halvår 2009.

Tabel 4. Sagsbehandlingstid for særlige voldssager ved Landsretterne 2007-2009(1)

Sager/procent	2007	2008	2009(1)
Antal sager	528	512	217
- indenfor 2 mdr.	15%	20%	19%
- indenfor 6 mdr.	79%	89%	90%
- indenfor 12 mdr.	98%	98%	100%

Bilag: Sagsbehandlingstid ved byretterne i 1. halvår 2009 - særlige voldssager og voldtægtssager

Afgørelsestid:	SÆRLIGE VOLDSSAGER						
	Sager i alt	Samlet målopfyldelse	ANTAL SAGER AFGJORT INDENFOR...				
			0-29 dg.	30-37 dg.	38-60 dg.	61-180 dg.	> 180 dg.
ALLE BYRETTER	803	44	226	129	139	258	51
Hjørring	26	77	15	5	3	3	0
Aalborg	58	53	20	11	6	21	0
Randers	26	42	6	5	2	11	2
Århus	43	19	4	4	6	22	7
Viborg	23	57	8	5	4	5	1
Holstebro	37	49	15	3	6	13	0
Herning	30	53	12	4	9	4	1
Horsens	29	59	12	5	2	5	5
Kolding	45	29	9	4	15	15	2
Esbjerg	34	41	7	7	6	13	1
Sønderborg	29	52	12	3	8	6	0
Odense	71	62	34	10	4	22	1
Svendborg	44	14	2	4	18	19	1
Nykøbing Falster	16	75	6	6	1	3	0
Næstved	28	21	5	1	10	12	0
Holbæk	24	42	4	6	5	7	2
Roskilde	19	32	4	2	1	6	6
Hillerød	32	53	11	6	8	7	0
Helsingør	13	54	4	3	2	4	0
Lyngby	18	72	8	5	3	1	1
Glostrup	50	40	9	11	5	21	4
Frederiksberg	30	10	2	1	3	17	7
København	65	34	8	14	12	21	10
Bornholm	13	100	9	4	0	0	0

Note: Afgørelsestid for straffesager efter straffelovens §§ 244-246, hvor der er idømt en ubetinget frihedsstraf, uden at der heri indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen (særlige voldssager)

Afgørelsestid m.v.	VOLDTÆGTSSAGER										
	SAGER I ALT	SAMLET MÅLOPFYLDELSE	DOMSMANDSSAGER					MÅLOPFYLDELSE	TILSTÆLSESSAGER		
			AFGJORT INDEN FOR...						AFGJORT INDEN FOR...		MÅLOPFYLDELSE
			< 30 dg.	30-37 dg.	38-60 dg.	61-180 dg.	>180 dg.	38-60 dg.	61-180 dg.		
ALLE BYRETTER	47	36%	7	10	7	11	9	38,6%	1	2	0%
Hjørring	2	100%	2	0	0	0	0		0	0	
Aalborg	2	50%	0	1	0	0	1		0	0	
Randers	1	0%	0	0	0	0	1		0	0	
Århus	2	50%	1	0	0	0	0		0	1	
Herning	1	100%	0	1	0	0	0		0	0	
Kolding	6	83%	1	4	0	0	1		0	0	
Sønderborg	1	0%	0	0	1	0	0		0	0	
Odense	2	0%	0	0	0	1	1		0	0	
Nykøbing Falster	4	0%	0	0	3	1	0		0	0	
Næstved	4	25%	1	0	1	0	1		0	1	
Roskilde	1	0%	0	0	0	0	1		0	0	
Hillerød	1	100%	0	1	0	0	0		0	0	
Lyngby	6	50%	2	1	2	1	0		0	0	
Glostrup	4	0%	0	0	0	4	0		0	0	
Frederiksberg	1	100%	0	1	0	0	0		0	0	
København	8	0%	0	0	0	4	3		1	0	
Bornholm	1	100%	0	1	0	0	0		0	0	

Note: Der er kun medtaget retter, der har afsluttet voldtægtssager